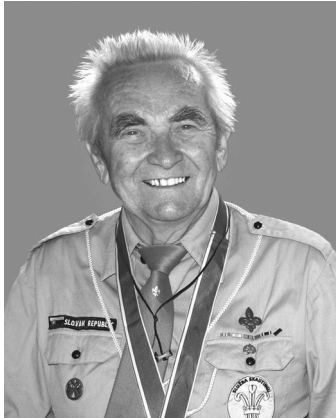

Václav Rubeš

* 29.1.1930 Lomnice nad Popelkou
+ 15.10.2012 Ružomberok

Major vo výslužbe Václav Rubeš, pôvodným povoláním vojak čs. armády, bol významný turistický a skautský funkcionár pôsobiaci v Ružomberku. Bol inštruktorom cvičiteľov turistiky, šéfom ružomerských turistov bol viac ako 15 rokov. Výpočet pozícií v skautingu by bol podstatne dlhší. **Bol legendárnou osobnosťou ružomerskej a slovenskej mládežníckej turistiky, patrí i medzi legendy skautingu.** Bol aj významným publicistom, po sebe zanechal viac ako desať knižných prác a viacero článkov z oblasti turistiky mládeže a skautingu. V Ružomberku založil Skautské múzeum.

Narodil sa v Čechách v Lomnici nad Popelkou. Už v mladosti sa angažoval v skautingu, jeho skautské meno bolo Akela. Po zákaze tejto organizácie v činnosti pokračoval tajne. Po príchode do Ružomberka v roku 1956 pracoval vo vojenskom Zdravotníckom učilišti. Pre prácu v skautingu bol perzekvovaný a v roku 1960 ako poručík prepustený z armády. Preto sa zamestnal v Kabinete zdravotnej výchovy OUNZ v Liptovskom Mikuláši. V roku 1970 bol aj odtiaľ z politických dôvodov prepustený (pokus o obnovu skautingu v Ružomberku v roku 1968). Novým zamestnávateľom mu bol potom sociálny odbor Nemocnice s poliklinikou v Ružomberku a viac rokov pracoval ako tajomník TJ BZVIL Ružomberok. Z funkcií v oblasti turistiky treba uviesť, že bol mnohoročným členom výboru a predsedom OT v Ružomberku. V rokoch 1973 – 1988 bol členom Komisie mládeže Výboru Zväzu turistiky SÚV ČSZTV v Bratislave. V tomto orgáne bol metodikom komisie a vedúcim školení cvičiteľov mládeže. Na tomto významnom poste pôsobil celých 15 rokov. Od roku 1989 bol ústredným metodikom turistiky mládeže na Slovensku. Z iných funkcií spomeniem napríklad to, že vo februári 1974 bol náčelníkom Zimného zrazu TOM-ov na Kysuciach, lokalita Ostré. Rubeš prichádzal v práci s mládežou s mnohými novými myšlienkami. Prvou z nich bola idea zimného táborenia v horách. Netradičné a aj dobrodružné podujatie bolo určené hlavne pre mládež. Z prvotnej myšlienky prerástlo na podujatie s dlhou tradíciou. Zimné táborenie bývalo na Malinnom a malo až 31 ročníkov v rokoch 1959 – 1990. Iným činom, ktorý zostane spojený s jeho menom, bolo zriadenie Vysokohorskej stanovnej základne na Podsuchej pre výkonnostnú turistiku mládeže. Základňu jedinej svojho druhu v celej ČSSR (existovala v rokoch 1972 – 2001) viedol prvých 18 rokov jej existencie práve V. Rubeš. Do histórie turistiky mládeže sa zapísal aj organizáciou orientačných, turisticko-branných a nočných podujatí.

Po roku 1989 bol ako vojak rehabilitovaný a povýšený na majora. 16.06.1992 sa stal náčelníkom Slovenského skautingu. Dňa 22.02.1997 otvoril v Ružomberku Skautské múzeum a stal sa jeho správcom. Múzeum je v súčasnosti umiestnené v Björnsonovom dome na Námestí slobody. Zomrel v Ružomberku, tam je aj pochovaný (urnová časť).

Z uvedeného vyplýva, že V. Rubeš bol v prvom rade skautom, turistika bola pre neho náhradnou sférou a náplňou života, do ktorej mohol prenášať skautskú filozofiu a prvky v ére socializmu. Výraznú stopu zanechal však v oboch oblastiach.

Menej sa vie, že V. Rubeš bol aj autor viacerých knižných prác z oblasti turistiky a skautingu. Výbor zväzu turistiky SÚV ČSZTV vydal v roku 1979 prácu troch autorov Paulíny – Khandl – Rubeš: Oblastné odznaky vysokohorskej turistiky mládeže a v roku 1982 Rubešovu prácu s názvom: Pamätnica školení cvičiteľov turistiky mládeže ČSZTV 1971 – 1980. V Krásach Slovenska č. 9/1981 sa spomína ďalšia práca, v ktorej figuruje aj Rubeš (spolu s Ružomberčanom M. Marčekom). Je to brožúra s názvom Spevník TOM. Vyšla v Knižnici pre vedúcich TOM v roku 1980. V roku 1985 vydalo Predsedníctvo ÚR PO SZM prácu autorského kolektívu (bol v ňom aj náš V. Rubeš): Turisticko – branné preteky, súťažný poriadok a pravidlá. V. Rubeš napísal ešte prácu o histórii ružomerských skautov s názvom Almanach 75 rokov skautingu v RK. Vyšiel v roku 1996. Zo života skautov vyšli ešte ďalšie Rubešove brožúry. Aj tieto práce dokazujú, že dôležitou súčasťou života V. Rubeša bola okrem športu a turistiky, hlavne mládež a jej výchova. O turistike mládeže napísal viacero príspevkov aj do Krás Slovenska. Bol nositeľom mnohých skautských a iných vyznamenaní, okrem iného bol nositeľom bronzovej (1969), striebornej (1975) a zlatej Jánského plakety (1987) a najvyššieho vyznamenania Červeného kríža Medaily Henryho Dunanta.

Spracoval: Ing. Jozef Hýroš

Zdroj:

Jozef Hýroš: História turistiky v Ružomberku, 2019